ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

ΕΝΑ ΛΕΞΙΚΟ ΠΕΡΙΕΡΓΟ

(*Ὁ μακαρίτης ὁ Μητσάκης, λίγο πρὶν πεθάνη καὶ σὲ στιγμὲς διανοητικῶν ἀναλαμπῶν, κάθησε μιὰ ἡμέρα στὸ γραφεῖο, τοῦ ἐπίσης μακαρίτου Βώκου, καὶ τοῦ ἔγραψε τὸ ἀκόλουθον «Ἑλληνικὸν Λεξικόν», εἰς συμπλήρωσιν, ὅπως ἔγραφε, τοῦ μεγάλου «Κριτικοῦ Λεξικοῦ» ποὺ εἶχεν ἀρχίσει τὶς προεργασίες του κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη.*

Ὁ Βῶκος, χωρὶς νὰ τὸ προσέξῃ, τὸ ἔδωκεν στὸν ἀείμνηστον Ροδοκανάκην, ποὺ ἦταν τὴν στιγμὴ ἐκείνη μέσα εἰς τὸ γραφεῖο του γιὰ νὰ τὸ ἰδῇ.

Ὁ Ροδοκανάκης, ποὺ ἦταν μανιακὸς συλλέκτης τῶν φράσεων τοῦ Μητσάκη, τὸ ἐκράτησε καὶ ὅταν ἀπέθανε ὁ Μητσάκης τὸ ἔδωκεν εἰς τὸν Γαβριηλίδην γιὰ νὰ τὸ δημοσιεύσῃ στὴν «Ἀκρόπολιν». Ὁ Γαβριηλίδης θὰ τὸ ἐλησμόνησε καὶ βρέθηκε μετὰ τὸν θάνατον καὶ αὐτοῦ—πόσοι θάνατοι!—εἰς τὰ συρτάρια του.

Τότε κάποιος ποὺ ἤξερε τὴν ἱστορία του ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ροδοκανάκη, τὸ πῆρε, τὸ κράτησε καὶ τὸ χαρίζει σήμερα στὸ «Μπουκέτο»).

Ἰδοὺ λοιπὸν τὸ λεξικὸν τοῦ Μητσάκη.

Ἄλυσσος.—Σειρὰ κρίκων τὴν ὁποίαν οἱ μὲν τραπεζῖται φέρουσιν ἐπὶ τῆς κοιλίας, οἱ δὲ κατάδικοι εἰς τὸν λαιμόν.

Βουλή.—Θέλησις, ὅπου ὅ,τι θέλει ὁ ἕνας δὲν τὸ θέλει ὁ ἄλλος.

Βῶκος.—Σφαιροειδὲς πύκνωμα χώματος, δημιουργηθέντος εἰς ἄνθωπον, πλῆρες κόπρου, πρὸς λίπανσιν ὡραίων ἰδεῶν.

Γένος.—Εἶναι ἀρσενικόν, θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον, εἰς τὴν Γραμματικήν. Οἱ παραδίδοντες αὐτὸ καλοῦνται διδάσκαλοι.... *τοῦ γένους.* Ὅταν εἶναι μικρὸ τὸ γένος καλεῖται γένειον.

Γαβριηλίδης.—Τὰ ἡμερομήνεια τοῦ Αὐγούστου.

Δῆμος.—Ὄνομα ἀνδρικόν. Ὁ ἄρχων τοῦ Δήμου λέγεται Δήμαρχος καὶ οἱ φίλοι του..... δήμιοι τοῦ Δημοτικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ζυγός.—Κοινῶς ζυγαριά. Ὑπ' αὐτὴν θέτουν οἱ βόες τὸν λαιμόν των ὡς καὶ οἱ νυμφευόμενοι καὶ ὁ ἥλιος, κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον, πλὴν τοῦ ἑλληνος, διότι δὲν ὑποφέρει αὐτὸν ὁ τράχηλός του. Ἄλλοτε εἶχε ζυγὸν καὶ ἡ Δικαιοσύνη. Σήμερον δὲν ἔχει οὔτε ἡ Δικαιοσύνη ζυγόν, οὔτε ὁ ζυγὸς Δικαιοσύνην.

Ἥρα.—Ἡ σύζυγος τοῦ Διός, ἥτις πρέπει πάντοτε νὰ καθαρίζεται ἀπὸ τὸ σιτάρι.

Μέλος.—Ἕκαστον ἄτομον ἐκ τῶν ἀποτελούντων σύλλογον ἢ σωματεῖον, τὸ ὁποῖον ἐξέρχεται ἁρμονικῶς ἀπὸ τὸ στόμα τῶν ἀοιδῶν καὶ τῶν ἱεροψαλτῶν.

Νῆμα.—Ἡ κλωστὴ διὰ τῆς ὁποίας ράπτομεν τὰ ἐνδύματά μας καὶ συνδέομεν τὰς ἰδέας μας.

Παλαμᾶς.—Ὁ κατασκευάζων στίχους καὶ παλαμάρια μὲ τὸ μέτρο.

Πένθος.—Ἡ λύπη τὴν ὁποίαν αἰσθανόμεθα ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τινὸς καὶ τὴν ὁποίαν φέρομεν ἐπὶ τοῦ πίλου μας.

Πνεῦμα.—Ὑγρὸν εὐρισκόμενον ἐν φιάλαις ἢ ἐντὸς τοῦ κρανίου, ὅπερ τίθεται ἄνωθεν τῶν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένων λέξεων.

Παρασκευή.—Ἡ μόνη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος ἡ ὁποία διὰ τὴν Ἑλλάδα εἶναι ἀτελεύτητος.

Πόλεμος.—Μεγάλαι ἑτοιμασίαι καὶ συναγερμὸς τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, διὰ νὰ ἀποχωρήσῃ.

Ποῦς.—Μέτρον ἀγγλικὸν τὸ ὁποῖον ὅταν μὲν εἶναι μικρὸν ἐπιδεικνύουσιν αἱ γυναῖκες, ὅταν εἶναι μέγα τὸ κρύπτουσι.

Ροδοκανάκης.—Σταγὼν Βυζαντινὴ ἐπὶ Χιώτικης συγγούνας.

Σύνταξις.—Ἡ κατὰ κανόνας τοποθέτησις τῶν μερῶν τοῦ λόγου ἐκ τῆς ὁποίας περιμένουσι νὰ ζήσωσι κατὰ τὰ γηρατεῖα των οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι.

Σκοπός.—Διαλογισμὸς παντὸς σκεπτομένου, ἱστάμενος μὲ τὸ ὅπλον ἀνὰ χεῖρας πρὸ τῶν στρατώνων καὶ τῶν τραπεζῶν.

Σκηνή.—Κατοικία ἐξ ὑφάσματος τῶν στρατώνων καὶ τῶν νομάδων ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀνερχόμενοι παριστάνουσιν οἱ ἠθοποιοὶ καὶ ὄπισθεν τῆς ὁποίας ἐνεργεῖ ὁ Χρησταμάνος.

Σταματίου.—Παρισιανίζων Ρουμελιώτης ἐν Ἀθήναις καὶ Ρουμελιωτίζων Παρισιάνος ἐν Παρισίοις, κατὰ Γαβριηλίδην.

Συναδινός.—Βυζαντινὸς Δρουγγάριος εἰς τὸ Μεταξουργεῖον.

Σταθόπουλος.—«Ἀκροπολικὴ» ὑποτροπή.

Τιμή.—Λέξις ὁρίζουσα τὴν ἀξίαν ἑνὸς ἑκάστου εἴδους, ἀπαραίτητος διὰ πάντα τὰ ἐδώδιμα καὶ τὰ ἐμπορεύματα ὄχι ὅμως καὶ διὰ τοὺς ἐμπορευομένους αὐτά.

Τίμος (Μωραϊτίνης).—Φιλολογικὴ παραγωγὴ ἄνευ διατιμήσεως.

Τόνος.—Ἰχθὺς τιθέμενος ἐπὶ μιᾶς συλλαβῆς ἑκάστης λέξεως.

Χατζόπουλος.—Εὑρίσκεται εἰς τὸ «Σκρίπ» καὶ εἰς τὴν Βιέννην. Ἐμφανίζεται ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ὡς... «καθημερινός».

Χρηστομάνος.—Μέγα ἐν σμικρῷ. Διὰ τοῦτο διωγγώθη πανταχόθεν. Δημιουργὸς Νέας Σκηνῆς καὶ καθημερινῶν *σκηνῶν*.

Ψαρά.—Τὰ μαλλιὰ τῆς κεφαλῆς καὶ τὰ γένεια παλλῶν καθηγητῶν εἰς ἅ, κατὰ Σολομόν, περπατεῖ ἡ Δόξα μονάχη.

Ὡρολόγιον.—Στρογγύλος μηχανισμὸς δεικνύων τὸν χρόνον καὶ ἐντὸς τοῦ ὁποίου οἱ ἱερεῖς ἀναγινώσκουσι τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὰς ἀκολουθίας των.

Συλλέκτης

ΗΘΗ ΑΓΡΙΩΝ ΛΑΩΝ

ΜΙΑ ΜΑΚΑΒΡΙΑ ΕΟΡΤΗ

Στὸ Μονοταπᾶ, μιὰ χώρα ἡμιαγρίων στὰ ἐνδότερα τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς, τελεῖται κάθε χρόνο μιὰ μακαβρία τελετή, ὀνομαζομένη Χυάβο.

Κατὰ τὴν τελετὴ αὐτὴ ὅλοι οἱ μεγιστᾶνες τοῦ τόπου συγκεντρώνονται ἔξω ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τρέχουν ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ στοὺς δρόμους ὡπλισμένοι μὲ δόρυ καὶ κάνοντας διάφορες ψευτομάχες μεταξύ τους. Τὸ βράδυ ὁ Αὐτοκράτωρ ἀποσύρεται στὰ ἐνδότερα τοῦ παλατιοῦ του καὶ μένει ἐκεῖ κρυμμένος καὶ ἀόρατος ἐπὶ ὀχτὼ ἡμέρες. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ κρούονται ἀδιάκοπα χιλιάδες τύμπανα. Τὴν ὀγδόη ἡμέρα ἐμφανίζεται ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ὑπὸ τὰς ζητωκραυγὰς τοῦ πλήθους διατάσσει τὴν σφαγὴ ὅλων τῶν μεγιστάνων οἱ ὁποῖοι ἔχουν πέσει σὲ δυσμένειά του. Τὴ θυσία αὐτή, λέει τὴν προσφέρει στοὺς «Μούζιμους», δηλαδὴ στοὺς προγόνους του.

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ

Αἱ θανατικαὶ καταδίκαι τῶν ἀρχαίων Ἑβραϊκῶν δικαστηρίων, δὲν ἦσαν πάντοτε τελεσίδικοι. Μετὰ τὴν ἔκδοση τῆς ἀποφάσεως δύο δικασσικοὶ ἀξιωματικοὶ ἔπεσαν τὸν κατάδικο γιὰ νὰ τὸν πᾶνε στὸν τόπο τῆς ἐκτελέσεως. Ἕνας κῆρυξ, προπορευόμενος καὶ διασχίζων τὰ πλήθη, ἐφώναζε: «Αὐτὸς ὁ δυσευχισμένος ποὺ βλέπετε ἐκηρύχθη ἔνοχος καὶ ὁδηγεῖται στὸ θάνατο. Ὑπάρχει κανεὶς ἀπὸ σᾶς ποὺ νὰ μπορῇ νὰ τὸν δικαιώσῃ; Ἂς φωνάξῃ».

Ἂν παρουσιάζονταν κανένας πρόθυμος νὰ μαρτυρήσῃ ὑπὲρ τοῦ καταδίκου, οἱ ἀξιωματικοὶ τὸν ὁδηγοῦσαν πάλι στὴ φυλακή καὶ ἡ δίκη ξανάρχιζε.

Ο ΝΟΥΝΤΣΙΟΣ

ΚΑΙ Ο ΑΥΛΙΚΟΣ

Ὅταν ὁ νούντσιος Ἰωακείμ Πέτσι, ὁ κατόπιν Πάπας Λέων ΙΓ', βρισκόταν στὸ Βέλγιο, εἶχε προσκληθῆ σ' ἕνα δεῖπνο, τὸ ὁποῖο παρέθετε ὁ βασιλεύς. Στὸ τραπέζι αὐτό, ἔτυχε νὰ κάθεται δίπλα του ἕνας θρασὺς καὶ νεαρὸς αὐλικός, ὁ ὁποῖος σὲ ὅλο τὸ διάστημα δὲν ἔκανε ἄλλο παρὰ νὰ τοῦ διηγῆται τὰ διάφορα ἐρωτικά του σκάνδαλα. Στὸ τέλος μάλιστα ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του καὶ μιὰ φωτογραφία γυναικός, τὴν ὁποίαν ἔδειξε στὸ νούντσιον καὶ τὸν ἐρώτησε:

— Πῶς σᾶς φαίνεται αὐτὴ ἡ κυρία;

Ἡ φωτογραφία παρίστανε μιὰ κυρία ποὺ φοροῦσε τουαλέττα ὄχι καὶ τόσο σεμνὴ καὶ τῆς ὁποίας γενικῶς τὸ παρουσιαστικὸ δὲν φανέρωνε ἠθικὴ γυναίκα.

Ὁ νούντσιος ἀφοῦ κύτταξε καλὰ τὴν εἰκόνα, τὴν ἐπέστρεψε στὸν αὐλικό, λέγοντας:

— Δὲν εἶνε ἄσχημη... Θὰ εἶνε βέβαια ἡ... κυρία σύζυγός σας!

νούργιο φουστάνι μὲ τὸ ὁποῖο κατώρθωνε νὰ ἀποσπᾷ τὰ χειροκροτήματα σ' ἕνα λαϊκὸ καμπαρὲ ὅπου τραγουδοῦσε καὶ χόρευε.
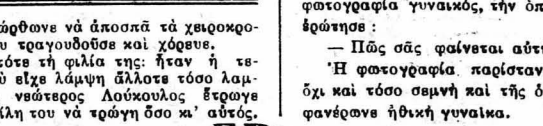
Ἕνας βαμβακέμπορος ἐζήτησε τότε τὴ φιλία της: ἦταν ἡ τελευταία ἀναλαμπὴ ἑνὸς ἄστρου ποὺ εἶχε λάμψη ἄλλοτε τόσο λαμπρά. Ὁ βαμβακέμπορος ἦταν ἕνας νεώτερος Λούκουλος ἔτρωγε πάρα πολὺ καὶ ἀπαιτοῦσε ἀπὸ τὴ φίλη του νὰ τρώγῃ ὅσο κι' αὐτός. Ἀλλ' αὐτὸ ἦταν τόσο ἀδύνατο πρᾶγμα, ὥστε μιὰ μέρα ἡ Λόλα Μοντὲζ ἀρρώστησε καὶ ἀπέθανε σὲ ἡλικία τριάντα χρονῶν, ἀπὸ βαρυστομαχιά!